Geachte commissie B&S,

U behandelt op 7 april 2021 de kadernota veranderopgave inburgering. Ik woon in Amstelveen, ben met pensioen, maar was het afgelopen jaar wel lid van een commissie van het ministerie om de nieuwe Onderwijsroute in te vullen. Graag wil ik u twee opmerkingen ter overweging meegeven.

1. Eerst een specifieke. In de oude wet inburgering stond centraal om een inburgeraar zo snel mogelijk naar (betaald) werk te begeleiden. In de nieuwe wet is dat uiteraard nog steeds het uiteindelijke doel. Maar uit evaluaties van de oude wet is gebleken dat er meer wegen nodig zijn om dat uiteindelijke doel te bereiken. Vandaar de nieuwe Z-route en de Onderwijsroute. De voorgestelde kadernota ademt nog steeds de geest van de oude wet door voortdurend over werk te spreken en niet over werk en opleiding. Er wordt weliswaar beaamd dat een Nederlands diploma de beste manier is om in te burgeren (en dat de Onderwijsroute voor jonge inburgeraars preferent is), maar in de kadernota wordt bij de Onderwijsroute die voor een dergelijk diploma moet zorgen uitsluitend gesproken over toeleiden naar een beroepsopleiding. In de wet wordt specifiek toeleiding tot MBO, HBO of WO genoemd. Dat lijkt me veel duidelijker. Kunt u e.e.a. aanpassen in de kadernota?

2. Dan een iets algemenere. De nieuwe wet is met vrijwel algemene stemmen aangenomen door de Tweede kamer. De uitvoeringsdatum is echter al tweemaal uitgesteld. En dat is niet verwonderlijk. De, in principe goede, uitgangspunten dreigen namelijk bij de uitvoering in een bureaucratisch moeras te verzanden. Natuurlijk moeten non-bona fide uitvoerders uitgesloten worden, maar om dat te bewerkstelligen worden wel heel stringente eisen gesteld aan aanbieders van trajecten. De gemeente Amsterdam heeft daarnaast een open aanbestedingstraject opgezet waar dezelfde problemen dreigen: heel veel werk voor een relatief duidelijke opgave en soms kleine aantallen. Gemeenten mogen echter zelf bepalen of men (kostbare) aanbestedingsroutes opzet of dat op een andere manier vorm geeft (bijvoorbeeld via gunning aan erkende onderwijs instituten). Voor de tarieven maakt dat geen verschil, die liggen namelijk vast. Amstelveen wil voor de Onderwijsroute aansluiten bij Amsterdam en voor de B1 en de Z-route waar mogelijk. Dat aansluiten is, met het oog op de aantallen, begrijpelijk. Maar gezien bovenstaande elementen, lijkt het me zinvol om, specifiek voor de Onderwijsroute, nog eens goed met Amsterdam over de uitvoering te spreken.

Vriendelijke groet,

Kees Smit